

**MINISTERUL EDUCAȚIEI
ȘI CERCETĂRII
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**AGENȚIA NAȚIONALĂ
PENTRU CURRICULUM ȘI
EVALUARE**

Район/ Муниципий:

Местност:

Училище:

Фамилия, име на ученика:

БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

ПРЕДВАРИТЕЛНО ТЕСТИРАНЕ
ЛИЦЕЙСКИ ЦИКЪЛ

Реален профил

07 април 2023 година

Време за работа – 180 минут

Необходими материали: *син химикал*.

Препоръки за кандидатите:

- Внимателно прочети заданията, предложени в теста.
- Решаване на всички тестови задачи е задължително.

Успешна работа!

Брой точки: _____

Прочетете внимателно текста и отговорете на въпросите:

Разнесе се пак славата на Индже, заговориха за него всички. И сега славата му беше много по-голяма, отколкото по-рано. Защото Индже ... не колеше, не убиваше. Индже сам гонеше сега кърджалиите, требеше хайдутите и обирниците по пътищата.

... И не само за хайдутите и за обирници беше страшен Индже. Всички ония, които имаха власт и владееха земята, поотпуснаха коляното си и не притискаха тъй много раята. Кадийите, ... щом си спомнях за Индже, ... позамисляха се и съдеха право. Крило бе Индже за всички слаби.

Минаха две години. Очистени бяха всички гори и дъбрави, развързани бяха всички пътища. Тогава от връх Балкана, от Жеруна, Индже взе чорбаджийска дъщеря и я прати с нови стомни, сама и пеша, да иде чак на Бакъджиците и да му донесе вода от Седемте кладенеци. Момичето беше младо, хубаво като капка. На шията си имаше седем реда рубета и махмудии, облечено беше в атлаз и сърма. Вървеше сам-самичка — сама сред горите, сама сред зелените ниви. И ходи, и върна се с вода от Седемте кладенци. Вървя седем дена нататък и седем дена назад. Никой не посмя да я закачи, не падна косъм от главата ѝ, не се изгуби нито едно рубе от нанизите ѝ. Хората я изпращаха докрай село и я оставяха сама. „Щом тъй е казал Индже, нека... и много здраве!“ Засмяно тръгна момичето, засмяно се върна.

Нямаше хайдутите по пътищата, нямаше лоши хора. Тогава Индже тръгна към Бакъджиците. Безплодна и черна беше земята, когато беше тръгнал, а сега цяла Ромъня се жълтее от узрели ниви. Наспорил беше Бог земята с тежък плод и хората работеха. Люлее се морето на зрелите жита, трепти въздухът, белеят се като бели птици забрадките на жетварките. И ето песен — звънка жетварска песен. Индже спира коня си. Жетварките са близо, но китка дървета ги крият от дружината. Ясно се чува песента. Индже слуша. И трепва, като чува, че пеят за него. Пеят за Индже млада войвода; как води дружина от тристамина; как гората и планината плаче за Индже, за да я отърве от хайдутите; как милост има Индже за сиромаси...

Звъни песента под ясното небе, ронят се думите, като зърна от тежки класове. Индже слуша. Нещо сладко се топи в гърдите му, от очите му се проронва сълза и пада върху бялата грива на коня му. Първата му сълза, която Индже беше пролял през живота си.

(По Йордан Йовков)

Кърджалии (тур.) – големи групи избягали от армията турски войници и разбойници, които в края на XVIII в. нападнали селища, ограбвали ги и ги палели;

рубета и махмудии (тур.) – различни видове златни монети;

сърма (тур.) – бляскави нишки, с които дреха се обшива за украса.

№	Тестови задачи	Точки	Точки
1.	Отговорете с ДА или НЕ според текста. А) За три години Индже очисти всички гори, дъбрави и пътища от кърджалии и хайдутите. ДА/НЕ Б) Девойката донесе вода от Седемте кладенеци. ДА/НЕ В) Жетварките пеят за Индже песен. ДА/НЕ Г) Индже нито една сълза не е пролял през живота си. ДА/НЕ	L/0/1/2/3/ 4	L/0/1/2/3/ 4

2.	<p>Тълкувайте значението на дадените думи и изрази от текста с едно изречение или синонимен израз:</p> <p>А) развързани бяха всички пътища</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Б) наспорил беше Бог _____</p> <p>_____</p> <p>В) не падна косъм от главата ѝ _____</p> <p>_____</p> <p>Г) крило бе Индже за всички слаби _____</p> <p>_____</p>	<p>L/0/1/2/3/4</p> <p>L/0/1/2/3/4</p>	<p>L/0/1/2/3/4</p> <p>L/0/1/2/3/4</p>
3.	<p>Отговорете на въпроса като заградите буквата на верния отговор. Към кой тип се отнася текстът?</p> <p>А. Описание;</p> <p>Б. Описание и разсъждение;</p> <p>В. Повествование;</p> <p>Г. Разсъждение.</p>	L/0/1	L/0/1
4.	<p>Открийте в текста и запишете по два примера на:</p> <p>Сравнения _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Метафори _____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>Епитет _____</p> <p>_____</p>	<p>L/0/1/2</p> <p>L/0/1/2</p> <p>L/0/1/2</p>	<p>L/0/1/2</p> <p>L/0/1/2</p> <p>L/0/1/2</p>
5.	<p>Озаглавете текста, като назовете темата му, и запишете заглавието.</p> <p>_____</p>	L/0/1/2	L/0/1/2
6.	<p>Открийте в текста синоними към дадените думи и ги запишете.</p> <p>Разпространи се - _____</p> <p>грабители - _____</p> <p>властвуваха - _____</p> <p>бедняци - _____</p> <p>съчувствие - _____</p>	<p>L/0/1/2/3/4/5</p>	<p>L/0/1/2/3/4/5</p>

<p>9.</p>	<p>Съставете и запишете 3 /три/ изречения, като употребите думата „Млад” в различни значения /можете да промените формата на думата – род и число.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<p>L/0/1/2/3 L/0/1 L/0/1/2/3</p>	<p>L/0/1/2/3 L/0/1 L/0/1/2/3</p>
<p>10.</p>	<p>Запишете следните съществителни имена <i>врѣх, кон, войвода, момиче</i>:</p> <p>А. в множествено число</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <p>Б. в съчетание с числителното 2 (като го запишете с букви)</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<p>L/0/1/2/3/ 4 L/0/1/2/3/ 4</p>	<p>L/0/1/2/3/ 4 L/0/1/2/3/ 4</p>
<p>11.</p>	<p>Трансформирайте и запишете това изречение без пряка реч. — Чакайте! — извика някой. — Момчето ще ни каже сега най-добре.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<p>L/0/1 L/0/1 L/0/1 L/0/1</p>	<p>L/0/1 L/0/1 L/0/1 L/0/1</p>
<p>12.</p>	<p>Трансформирайте текста в преизказно наклонение и запишете го.</p> <p>И не само за хайдуги и за обирници беше страшен Индже. Всички ония, които имаха власт и владееха земята, поотпуснаха коляното си и не притискаха тъй много раята.</p> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<p>L/0/1/2/3/ 4/5</p>	<p>L/0/1/2/34 /5</p>

13.	<p>Препишете изречението, като поправите правописните и пунктуационните грешки.</p> <p>Индже даде знак да спрът, а сам излезе напред и дълго гледа към селото. Подалбока ставаше чертата на челото му, а кърджалиите мисляха че той крои как и откъде да удари селото, и едвам съдържаха разиграните се коне.</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p> <p>_____</p>	L/0/1/2/3/ 4/5/6	L/0/1/2/34 /5/6
14.	<p>Прочетете изречението и запишете верните твърдения от дадените в скобите.</p> <p>Знаеше само, че Пауна е роднина на Сяро Барутчията, който отдавна беше го оставил и бродеше в планината, знаеше това и безсилен яд помътваше разума му.</p> <p>_____ (сложно съчинено, сложно съставно, сложно смесено) и се състои от _____ (две, три, четири, пет, шест) прости изречения.</p>	L/0/1 L/0/1	L/0/1 L/0/1
15.	<p>Открийте в текста и запишете по един пример на следните глаголни времена:</p> <p>Сегашно време _____</p> <p>Минало несвършено _____</p> <p>Минало свършено _____</p> <p>Минало неопределено _____</p> <p>Минало предварително _____</p>	L/0/1/2/3/ 4/5	L/0/1/2/3/ 4/5
16.	<p>Съединете със стрелки героя и съответната творба.</p> <p>Лазар Дъбака „Неразделни”</p> <p>Божан „Изворът на Белоногата“</p> <p>Никола „По жицата”</p> <p>Калина „Вятърната мелница”</p> <p>Моканина „Гераците”</p>	L/0/1/2/3/ 4/5	L/0/1/2/3/ 4/5
17.	<p>Определете и напишете към кои периоди на българската литература се отнасят тези автори:</p> <p>Гео Милев _____</p> <p>Елин Пелин _____</p> <p>Любен Каравелов _____</p> <p>Димитър Талев _____</p> <p>Иван Вазов _____</p>	L/0/1/2/3/ 4/5	L/0/1/2/3/ 4/5

